

НАРЪЧНИК НА ИНВЕСТИТОРА

Координатор на проект BG 2004/016-711.11.04
„Регионална агенция за предприемачество и иновации – Варна”

Партньори по проекта

ОБЩИНА АКСАКОВО

ОБЩИНА БЕЛОСЛАВ

	<p>REGIONAL AGENCY FOR ENTREPRENEURSHIP AND INNOVATIONS - VARNA Project “Establishment of Regional One-Stop Investment Centre – Varna BG2004/016-711.11.04./ESC/G/PPP/B-034</p>	
<p>Програма ФАР 2004– Проект BG 2004/016-711.11.04 “Подкрепа за повишаване на конкурентоспособността на българските предприятия” /“Безвъзмездна помощ за публично-частно партньорство”</p>		
<p>PHARE 2004 Programme – Project BG 2004/016-711.11.04 “Support for Increasing the Competitiveness of Bulgarian Enterprises” /Public-Private Partnership Grant Scheme</p>		
<p>The project is implemented with financial support of the European Union and Republic of Bulgaria Проектът се изпълнява с финансовата подкрепа на Европейския съюз и Република България</p>		

This document has been produced with the financial assistance of the European Union. The contents of this document are the sole responsibility of Regional Agency for Entrepreneurship and Innovations - Varna and can under no circumstances be regarded as reflecting the position of the European Union.

СЪДЪРЖАНИЕ

ВЪВЕДЕНИЕ

1. СЕВЕРОИЗТОЧЕН РАЙОН ЗА ПЛАНИРАНЕ, ВАРНЕНСКА ОБЛАСТ И ОБЩИНИТЕ ПАРТНЬОРИ

- 1.1. СЕВЕРОИЗТОЧЕН РАЙОН ЗА ПЛАНИРАНЕ
- 1.2. ВАРНЕНСКА ОБЛАСТ
- 1.3. ОБЩИНА АКСАКОВО
- 1.4. ОБЩИНА БЕЛОСЛАВ

2. ИКОНОМИЧЕСКО РАЗВИТИЕ

- 2.1. ОБЩИНА АКСАКОВО
  - 2.1.1. ПРОМИШЛЕНОСТ
  - 2.1.2. СЕЛСКО СТОПАНСТВО
  - 2.1.3. ИНФРАСТРУКТУРА
- 2.2. ОБЩИНА БЕЛОСЛАВ
  - 2.2.1. ПРОМИШЛЕНОСТ
  - 2.2.2. СЕЛСКО СТОПАНСТВО
  - 2.2.3. ИНФРАСТРУКТУРА

3. ПРАВНИ И РЕГУЛАТОРНИ АСПЕКТИ НА ИНВЕСТИЦИОННИЯ ПРОЦЕС

- 3.1. ИНВЕСТИЦИОННО ЗАКОНОДАТЕЛСТВО
- 3.2. ИНВЕСТИЦИОННИ СЕРТИФИКАТИ
- 3.3. ИНФРАСТРУКТУРНА СУБСИДИЯ
- 3.4. МЕЖДУНАРОДНИ ДОГОВОРИ
- 3.5. НАСЪРЧАВАНЕ НА ИНВЕСТИЦИИТЕ СЪГЛАСНО ЗАКОНА ЗА НАСЪРЧАВАНЕ НА ИНВЕСТИЦИИТЕ
- 3.6. ПРАВНИ И МЕЖДУНАРОДНИ ГАРАНЦИИ ЗА ЧУЖДЕСТРАННИТЕ ИНВЕСТИЦИИ
- 3.7. ЗАКОНОДАТЕЛСТВО, СВЪРЗАНО С РЕЖИМА НА ИНВЕСТИЦИИТЕ

4. ПОЛЕЗНИ ПРАКТИКИ НА ИНВЕСТИЦИОННИЯ ПРОЦЕС

- 4.1. ВЪНШНОТЪРГОВСКИ И МИТНИЧЕСКИ РЕЖИМ
- 4.2. ДАНЪЧНО ОБЛАГАНЕ
- 4.3. РЕД ЗА РЕГИСТРАЦИЯ НА ФИРМИ И ДЪЩЕРНИ ФИРМИ НА ЧУЖДИ КОМПАНИИ
- 4.4. РЕПАТРИРАНЕ НА ПЕЧАЛБА И КАПИТАЛИ
- 4.5. НЕОБХОДИМИ ДОКУМЕНТИ ЗА СТРОИТЕЛСТВО НА СГРАДИ

5. СТАТИСТИЧЕСКА ИНФОРМАЦИЯ

ИЗТОЧНИЦИ НА ДЕЛОВА ИНФОРМАЦИЯ

ВЪВЕДЕНИЕ

Наръчникът на инвеститора е разработен по програма ФАР, грантова схема “Публично-частно партньорство”, проект BG 2004/016-711.11.04 “Създаване на Регионален инвестиционен център – Варна”, с координатор – Регионалната агенция за предприемачество и иновации – Варна в партньорство с Общините Аксаково и Белослав. Предназначен е за предприемачи и фирми-инвеститори, заинтересовани от развитието на икономическото сътрудничество с двете общини в посока реализиране на взаимноизгодни инвестиции и откриване на нови работни места.

Целта е да бъде представена на всички заинтересовани страни полезна информация за условията за развитие на общините, техният потенциал за инвестиции и коопериране. В наръчника са представени нови актуализирани данни от общ характер, необходими за макроикономическия анализ на целесъобразността на инвестицията, правни, финансови и практически аспекти на развитието и дейността на фирмата съгласно българското законодателство, както и конкретна информация за икономическото развитие на двете общини и практически указания за функционирането на техните администрации. Този широк информационен спектър несъмнено ще подпомогне предприемачите, търсещи кооперативно-инвестиционно взаимодействие, да планират и реализират ефективно своите бизнес намерения в двете общини.

Потенциалът за развитие на двете общини се обуславя от факта, че те са в непосредствена близост до гр. Варна, третият по големина град в България, съчетаващ един от най-посещаваните курорти на Черноморското крайбрежие с търговско-индустриалните дадености на голям индустриален и транспортен център, както и изследователска и образователна дейност, съсредоточени в пет университета и пет изследователски института.

С тези встъпителни думи, бихме искали да представим и възможността да се ползва електронния вариант на този Наръчник, публикуван на интернет-страницата на Регионалния инвестиционен център – Варна – www.rosio-varna.net.

Д-р Димитър Радев
Координатор на проекта

инж. Атанас Стоилов
Кмет Община Аксаково

Емил Дичев
Кмет Община Белослав

1. СЕВЕРОИЗТОЧЕН РАЙОН ЗА ПЛАНИРАНЕ, ВАРНЕНСКА ОБЛАСТ И ОБЩИНИТЕ ПАРТНЬОРИ

1.1. СЕВЕРОИЗТОЧЕН РАЙОН ЗА ПЛАНИРАНЕ

Североизточният район за планиране (СИРП) е обособен съгласно Закона за регионално развитие и Постановление на МС № 145 от 27.07.2000 г. за осъществяване на политиката на регионалното развитие. Включва следните административни териториални единици: шест области (Варненска, Добричка, Разградска, Силистренска, Търговищка и Шуменска) и 49 общини. Територията е 19 966,60 кв.км; Население - 1 290 025 жители. СИРП се пресича от три общоевропейски

транспортни коридора:

- Коридор № 7 (Дунавски воден път);
- Коридор № 8 (Дурас-Скопие-София-Бургас-Варна);
- Коридор № 9 (Хелзинки-Киев-Русе-Александруполис);

и чрез Пристанищния комплекс свързва страната с Централна Азия и Черноморския регион.

1.2. ВАРНЕНСКА ОБЛАСТ

Основни характеристики на Варненска област:

- 12 общини - Аврен, Аксаково, Белослав, Бяла, Варна, Ветрино, Вълчи дол, Девня, Долни Чифлик, Дългопол, Провадия, Суворово.
- Площ на област Варна - 3 819,5 кв.км.
- Гъстотата на населението -120,7 жители/кв.км.
- Население на област Варна (към 31.12.2001г.) 458 661 души.
- Около 100 държавни институции, подразделения на централни ведомства.
- 8 висши учебни заведения и колежи с различна профилираност и съвременна материално-техническа база.
- 5 научноизследователски института.
- 30 600 студенти и над 2 500 научни кадри.
- Множество центрове за обучение и квалификация.

1.3. ОБЩИНА АКСАКОВО

ГЕОГРАФСКО ПОЛОЖЕНИЕ. Община Аксаково е разположена в североизточна България в източната част на Дунавската равнина. Община Аксаково е част от област с административен център гр. Варна, находяща се в СИРП.

НАСЕЛЕНИ МЕСТА. Общината се състои от 23 населени места с обща площ 472 кв.км – общинският център гр. Аксаково и 22 села.

ПРИРОДНИ ДАДЕНОСТИ. Основната част от територията на общината е заета от Добруджанското и Франгенското плата с надморска височина над 200 м. Общината има и излаз на море в частта на с.Кранево.

ПОЛЕЗНИ ИЗКОПАЕМИ. Основните полезни изкопаеми, установени на територията на община Аксаково, са от групата на нерудните. Находяща на пясъци са установени по долините на Ботевска река под с. Крумово и при с. Ботево. Край с. Осеново са установени запаси на пясък, годни за строителни разтвори. Между селата Игнатиево, Припек и Слънчево се намират находища на диатомитни глини (кизелгур). Край с. Крумово се намират запаси от глини, които са суровина за получаване на керамзит. Същият има добри топлоизолационни свойства.

КЛИМАТ. Климатът на източната и южната част на общината, по крайбрежието на морето и Варненското езеро, се проявява като морски. Средногодишните температури на въздуха в крайбрежната Черноморска част от общината са около 12°С, като на височинната част на платото тя е по -ниска - около 11°С.

ВОДНИ РЕСУРСИ. Водните ресурси на територията на общината са незначителни. През общината минават шест реки. Две от тях - р. Батова и р. Осеновска се вливат в Черно море, а реките Харамийското дере и Игнатиевското дере се вливат във Варненското езеро. На територията на общината са изградени пет язовира: “Крумово” – с.Крумово, “Засмяно” – с. Засмяно, “Осеново” – с. Осеново, “Л. Каравелово” – с. Л. Каравелово, “Ботево” – с. Ботево.

ОКОЛНА СРЕДА. Общината е със значително биологично разнообразие. Отчита се сравнително ниско ниво на замърсяване на въздуха, водите и почвите на територията на общината, което е предпоставка да са налице обширни, сравнително екологично чисти и защитени територии.

ДЕМОГРАФИЯ. Общото население на община Аксаково към месец февруари 2007 г. е **18 573 души**. С положителен естествен прираст за периода 2001г. – 2004г. са следните населени места от общината - гр. Аксаково и селата Вълген, Игнатиево, Изворско и Л. Каравелово. С положителен механичен прираст са всички населени места, включително и гр. Аксаково.

БЕЗРАБОТИЦА. Равнището на безработицата към края на месец януари 2006г. е 11,65 %, като от трудоспособното население икономически активни са 8 020 души.

1.4. ОБЩИНА БЕЛОСЛАВ

ГЕОГРАФСКО ПОЛОЖЕНИЕ. Община Белослав е разположена в централната част на област Варна върху площ от 60,1 кв.км. Граничи с общините Девня, Аксаково, Варна и Аврен.

НАСЕЛЕНИ МЕСТА. Общината е съставена от четири населени места – общинският център гр.Белослав, в който е концентрирано над 75% от населението и селата Разделна, Страшимирово и Езеро.

ПРИРОДНИ ДАДЕНОСТИ. Релефът е равнинно-низинен, със средна надморска височина 74 м, като в границите на общината са включени терените западно от Варненското езеро и северното подножие на Авренското плато.

КЛИМАТ. Климатът е умереноконтинентален с преобладаващо влияние на Черно море, средната годишна температура на въздуха е 13,2°С. Зимите са умерено студени, като снежна покривка почти не се задържа, а лятото е продължително и горещо.

ПОЛЕЗНИ ИЗКОПАЕМИ. Територията на община Белослав е сравнително бедна на полезни изкопаеми. На територията на общината са установени находища на глини и мергели до с. Разделна, кариери за добив на ломен камък и чакъл за строителството край с. Страшимирово, фосфати съдържащи се в глауконитните пясъчници край гр. Белослав. Установено е и находище на торф на брега на Белославското езеро между гр. Белослав и с. Разделна. От посочените полезни изкопаеми се експлоатира единствено находището на глини и мергели до с.Разделна.

ВОДНИ РЕСУРСИ. Водните ресурси на общината се формират от Белославското езеро, което е шестото по големина естествено езеро в България с площ 3,9 кв.км и обем около 9 млн. куб.м вода, и реките Провадийска и Девня, които се вливат в езерото. На територията на общината е разположена и малка част от Варненското езеро, като двете езера са свързани с плвателен канал. Експлоатират се и четири сондажа с общ дебит 161 л/сек. с пресни до слабо минерализирани води с преобладаване на калциев и магнезиев хидрокарбонат, подходящи за ежедневна трапезна употреба.

ОКОЛНА СРЕДА. Защитените територии са представени от местността “Ятата” (154 ха) в землището на гр. Белослав, която е обявена с цел запазване естествените местообитания на редки и защитени птици. Видовото многообразие представлява орнитологичен интерес и дава възможност за предаване на специализиран еко-туристически продукт.

ДЕМОГРАФИЯ. Населението на община Белослав към края на 2003 г. е **11 091 души**, от които 5 529 мъже и 5 562 жени, а през 2007 г. нараства до 11 560 души. Демографската ситуация в общината се характеризира с благоприятна възрастова структура и положителен механичен прираст, а населението в общината е със образователно ниво близко до средното за страната. Работната сила в община Белослав е 4 954 души, а коефициентът на икономическа активност е 48,06% което е близко до средните стойности за страната.

БЕЗРАБОТИЦА. Нивото на безработица в Белослав е най-ниското в сравнение с всички останали малки общини във Варненска област, сочат данните от регионалната служба по заетостта във Варна за м. февруари 2007 г. Официално регистрирани на борсата към края на февруари са едва 5,37% от жителите на общината.

2. ИКОНОМИЧЕСКО РАЗВИТИЕ

2.1. ОБЩИНА АКСАКОВО

2.1.1. ПРОМИШЛЕНОСТ. Промислеността в община Аксаково е слабо развита на фона на останалите общини от региона – Варна, Девня, Белослав. Промислените зони са съсредоточени в административния център на общината, обусловено от близостта до 300 хилядния гр. Варна. Същият фактор е и причина за обособяването на промишлена зона в с.Яребична, с.Игнатиево и с.Слънчево. Развиват се отделни подотрасли на леката промишленост - хранително-вкусова, месо-преработвателна, шивашка и др. Съществен потенциал представлява заводът за производство на целофан и целофанени продукти, изграден в гр. Аксаково. Близостта до курортните комплекси – „Св.Св. Константин и Елена” и „Златни Пясъци” стимулира развитието на мебелна промишленост и производството на строителни материали.

2.1.2. СЕЛСКО СТОПАНСТВО. Районът на община Аксаково има силно изразен селскостопански характер и играе важна роля за удовлетворяване на част от потребностите на гр. Варна с прилежащите към него курортни комплекси, в качеството си на голям консумативен център. Съгласно критериите за определяне на районите за целенасочено въздействие и териториален обхват, общината е определена като район за растеж. Поземлената територия на община Аксаково възлиза на 47 197,6 ха и общината е в първа група общини в района със стопанисвана земя над 30 000,0 ха. Обработваемата земя е 25 529,4 ха като преобладаващата част представлява ниви. Трайните насаждения в община Аксаково заемат 3% от обработваемата земя. Най-широко са застъпени трайните

насаждения в землищата на гр. Аксаково и селата Слънчево, Игнатиево и Ген. Кантарджиево. От трайните насаждения преобладават лозята, които са с площ 671,0 ха.

2.1.3. ИНФРАСТРУКТУРА. През територията на общината минава автомагистрала “Хемус”, свързваща гр. Варна със столицата София. В близост се намират пристанищата “Варна-Запад” – 12 км и “Варна-Изток” – 8 км и Фериботен комплекс – 6 км. Общината има излаз на Черно море.

Международното летище Варна се намира на територията на община Аксаково. То е второто по големина гражданско летище в България за вътрешен и международен транспорт. Развитието му е в пряка връзка с туризма. То е свързано с международните пътища Е-70 и Е-87 и има модерно навигационно оборудване. Летището осъществява връзка с 35 страни и 101 града.

Основната трайна и постоянна транспортна връзка е между общинския център – гр. Аксаково и гр. Варна. Това дава възможност на населените места в западната част на общината, чрез общинския център да ползват транспортната мрежа и възможностите на община Варна, а другата част от населените места в източната част на община Аксаково, чрез крайбрежния път Варна – Балчик, също да използват възможностите на големия транспортен център Варна.

Транспортното обслужване е добре организирано в общината и се извършва, съобразно одобрена от Областния управител, транспортна схема на маршрутите. Транспортната схема на община Аксаково е съставена изцяло от междуобщински линии, поради факта, че в териториално отношение община Аксаково е с голяма контактна зона с община Варна. На нейната територия е развит само автомобилния транспорт. Непосредствената близост на общината до община Белослав позволява да се използва и транспортната схема на последната.

Пътната и комуникационната мрежа осигуряват достъп до всички точки на региона и останалите части на България.

2.2. ОБЩИНА БЕЛОСЛАВ

2.2.1. ПРОМИШЛЕНОСТ. Индустрията има структуроопределящо значение за икономиката на община Белослав, като индустриалните предприятия имат около 80% дял в икономическия сектор през 2003 г., и осигуряват 53% от работните места. Промислените предприятия се характеризират с остаряла технологична база и значително потребление на енергия, което ги прави сравнително неконкурентни на пазара. Основните производствени мощности са въведени в експлоатация преди 1989 г. и са обновени през 90-те години на миналия век.

Добивната промишленост има ограничено значение за местната икономика. Перспективите за развитие на отрасъла са свързани с експлоатация на съществуващите каменни кариери и проучване на капацитета и възможностите за добив на фосфати в близост до гр. Белослав.

“Морска техническа групировка Варна” АД е предприятието, което извършва **кораборемонтна дейност**.

Фаянсово-керамичната и стъklarската промишленост е представена от Керамично предприятие, с. Разделна, което произвежда тухли за строителството и “Инхом” ООД - Белослав, специализирано в производството на изделия от стъкло.

Производство на топлинна и електрическа енергия се извършва от “ТЕЦ Варна” ЕАД. Като основни горива в “ТЕЦ Варна” ЕАД се използват въглища, природен газ и мазут. “Енергоремонт” АД, с. Езерово е специализирано в поддръжка на енергетични системи.

Сектор “**Строителство**” е представен от две дружества, специализирани в строителство на сгради и съоръжения и строителство и ремонт на пътна инфраструктура, железопътни съоръжения, радио и комуникационни съоръжения. Перспективите за развитие на сектора са свързани с навлизането на технологичен бизнес и инвестиции в съвременни технологии в съществуващите предприятия. Близостта до транспортния и комуникационен възел гр. Варна осигурява достъп до евтин воден транспорт и позволява чрез активен маркетинг да се създават контакти за експорт на продукция и развитие на пазарни възможности.

Присъединяването на България към Европейския съюз през 2007г. постави на дневен ред необходимостта от инвестиции в инсталации за намаляване на вредното влияние върху околната среда и ще повлияе върху конкурентоспособността на отделни предприятия.

2.2.2. СЕЛСКО СТОПАНСТВО. Земеделската земя в община Белослав е 2 644,9 ха, от която обработваемата площ е 2 338,4 ха или 38,9% от територията на общината. Поливни площи няма, няма функционираща хидромелиоративна система. Изграждането на хидромелиоративна мрежа е свързано с привличане на инвестиции. По форма на собственост 88% от земеделската земя е частна, 1% е общинска, 6% е държавна, а 5% е друга и остатъчен общински фонд. За общината са характерни производството на зърнени и технически култури. Доминиращи са пшеница (757,9 ха), царевица (100,0 ха), слънчоглед (380,0 ха), ечемик (20,0 ха).

На територията на общината под аренда се обработват 640,0 ха. Използва се остаряла селскостопанска техника, или изобщо не се използва техника, което води до ниска продуктивност и загуби при прибиране на реколтата. Финансовото състояние на земеделските стопанства е лошо, липсват средства за закупуване на съвременна техника и за провеждане на агротехнически мероприятия с по-продължителен ефект, което сериозно намалява ефективността на стопанската дейност.

Отсъствието на крупни земеделски стопанства намалява производителността на труда и възможностите за реализиране на по-ниска себестойност на продукцията, както и за нейната пазарна реализация.

Животни се отглеждат във 90% от всички земеделски стопанства, като основна или допълнителна дейност. Представени са почти всички видове домашни животни. Отглеждат се говеда, овце, кози, свине и птици. Намаляването на броя на животните през последните 15 години затихва като процес, но липсата на пазарна ориентация продължава да бъде основен проблем пред развитието на животновъдството.

2.2.3. ИНФРАСТРУКТУРА. Транспортната система на община Белослав е сравнително добре развита, за което благоприятства релефа, близостта до голям икономически, административен и образователен център и индустриализацията на общината, която в миналото е довела до изпреварващо развитие на инфраструктурата. Община Белослав тангира на главен път Е-70/А-2 Варна–София, който има важно значение за повишаване на транспортната достъпност на общината и възможностите за икономическо развитие, чрез привличане на нов бизнес и стимулиране на стопанската активност на предприемачите.

Всички населени места в общината са свързани с гр. Варна с третокласна пътна мрежа, с обща дължина 32 км, пътната инфраструктура е допълнена от 7 км местни пътища. Железопътният транспорт е представен от линията Карнобат–Синдел, която е отклонение от линията София–Варна. На територията на общината са разположени пет гари – във всички населени места и транспортен терминал “Фериботен комплекс”. Изградената инфраструктура в гарите предоставя възможности за пътнически и товарни превози.

Инфраструктурата за водния транспорт включва Пристанище на ТЕЦ “Варна” (с капацитет едно корабно място), Пристанище на фериботен комплекс “Варна–Иличовск” (с капацитет две корабни места) и Фериботен комплекс Белослав за транспорт на автомобили през канала между Белославското и Варненското езеро. Чрез пристанищата се осигурява възможност за транспорт на стоки до страните от черноморския регион, което подобрява в значителна степен транспортната достъпност на общината и нейната привлекателност за бизнеса.

Достъпът до въздушен транспорт е свързан с близостта на общината с гр. Варна и местното летище.

Община Белослав се обслужва от регионалната телефонна мрежа с главна АТЦ Варна, като всички населени места са включени в системата за автоматично телефонно избиране. Достъпът до интернет се осъществява посредством наети линии на “БТК” АД и мрежа, изградена от кабелните оператори.

3. ПРАВНИ И РЕГУЛАТОРНИ АСПЕКТИ НА ИНВЕСТИЦИОННИЯ ПРОЦЕС

3.1. ИНВЕСТИЦИОННО ЗАКОНОДАТЕЛСТВО

- Закон за насърчаване на инвестициите (ДВ, бр.97 от 1997г.);
- Правилник за прилагане на Закона за насърчаване на инвестициите (ДВ, бр.74 от 2004г).

Текстовете на тези нормативни документи на английски език са на страницата на Българска агенция за инвестиции www.investbg.government.bg.

3.2. ИНВЕСТИЦИОННИ СЕРТИФИКАТИ

Насърчителните мерки по Закона за насърчаване на инвестициите се прилагат само по отношение на инвеститори, получили сертификат за клас инвестиция. Процедурата по сертифициране и изискванията към инвестиционния план са предвидени в Правилника за прилагане на Закона за насърчаване на инвестициите.

3.3. ИНФРАСТРУКТУРНА СУБСИДИЯ

Финансова субсидия за изграждане на техническата инфраструктура, необходима за реализация на инвестиционния план се предоставя на инвеститор, получил сертификат за първи клас инвестиция от министъра на икономиката.

3.4. МЕЖДУНАРОДНИ ДОГОВОРИ

- Конвенция за учредяване на Агенция за инвестиционни гаранции;
- Конвенция за учредяване на международен център за разрешаване на инвестиционни спорове;
- Конвенция за учредяване на Световната търговска организация;
- Двустранни договори за взаимно насърчаване и закрила на инвестициите;
- Спогодби за избягване на двойното данъчно облагане.

3.5. НАСЪРЧАВАНЕ НА ИНВЕСТИЦИИТЕ СЪГЛАСНО ЗАКОНА ЗА НАСЪРЧАВАНЕ НА ИНВЕСТИЦИИТЕ

Новият Закон за насърчаване на инвестициите урежда условията и процедурите за инвестиране в България. Той се прилага еднакво и за български и за чуждестранни инвеститори. Министърът на икономиката е ръководният изпълнителен орган, който осигурява провеждането на държавната политика в областта на инвестициите. Законът за насърчаване на инвестициите предвижда мерки на преференциално третиране на инвестициите, отговарящи на точно определени критерии, както следва:

- инвестициите да са за придобиване на дълготрайни активи с цел създаване на ново или разширяване или модернизация на съществуващо производство на стоки и/или услуги;
- да се създават нови работни места;
- срокът на реализация на инвестициите да е в рамките на 3 години.

Изброените по-горе насърчителни мерки обаче не се прилагат по отношение на инвестиции в банки, небанкови финансови институции, застрахователни дружества, инвестиционни посредници, инвестиционни дружества и дружества със специална инвестиционна цел, управляващи дружества, пенсионни и здравноосигурителни дружества, инвестиции в хазартни дейности и за инвестиции, извършени в изпълнение на приватизационни договори.

3.6. ПРАВНИ И МЕЖДУНАРОДНИ ГАРАНЦИИ ЗА ЧУЖДЕСТРАННИТЕ ИНВЕСТИЦИИ

- Национално третиране.
- Статут на най-облагодетелствана нация.
- Предимство на международните договори.
- Правни гаранции срещу неблагоприятни изменения на закона.
- Защита срещу отчуждаване.

3.7. ЗАКОНОДАТЕЛСТВО, СВЪРЗАНО С РЕЖИМА НА ИНВЕСТИЦИИТЕ

- Правен режим на концесиите.
- Пребиваване на чужденци в България.
- Придобиване на права върху недвижими имот.
- Трудово законодателство.

4. ПОЛЕЗНИ ПРАКТИКИ ПРИ ИНВЕСТИЦИОННИЯ ПРОЦЕС

4.1. ВЪНШНОТЪРГОВСКИ И МИТНИЧЕСКИ РЕЖИМ

България стана член на Европейския съюз на 1 януари 2007 г. От датата на присъединяването на България към ЕС митническите органи прилагат директно законодателството на Общността, чрез което са регламентирани общи процедури, тарифни и нетарифни мерки при износ и внос на стоки за и от "трети" за ЕС страни и еднакви инструменти за митнически контрол.

Основното митническо законодателство включва Регламент (ЕИО) № 2913/92 на Съвета от 12 октомври 1992 г. относно създаване на Митнически кодекс на Общността (ОВ L 302, 19.10.1992г.) и Регламент (ЕИО) № 2454/93 на Комисията от 2 юли 1993 г. относно разпоредбите за прилагането на Регламент (ЕИО) № 2913/92 на Съвета за създаване на Митническия кодекс на Общността (ОВ L 253, 11.10.1993 г.) и техните изменения и допълнения. Консолидирана версия на български и английски език на тези разпоредби може да бъде намерена на уеб сайта на Агенция „Митници“ на адрес www.customs.government.bg, рубрика "Документи".

4.2. ДАНЪЧНО ОБЛАГАНЕ

Преки данъци:

- Корпоративен данък;
- Данък върху доходите на физическите лица;
- Местни данъци и такси;
- Данъци, удържани при източника.

Косвени данъци:

- Данък върху добавената стойност (ДДС);
- Акцизи.

Корпоративен данък. Съгласно Закона за корпоративното подоходно облагане (ЗКПО) всички юридически лица и неперсонифицирани дружества, които извършват стопанска дейност в страната, подлежат на облагане с корпоративен данък в размер на 10%. За целите на този закон неперсонифицираните дружества се приравняват на юридическите лица. Местните юридически лица подлежат на облагане по отношение на всичките си печалби и доходи, независимо къде са реализирани. Чуждестранните юридически лица се облагат с корпоративен данък само за стопанската си дейност в България.

Данък върху доходите на физическите лица. Обект на облагане по реда на Закона за данъците върху доходите на физическите лица (ЗДДФЛ) са единствено доходите на физическите лица - местни и чуждестранни. Законът урежда облагането на доходите на физическите лица, включително и от дейност като едноличен търговец. За местни лица се считат лица, без оглед на тяхното гражданство, които имат постоянен адрес в България или лицата които пребивават в България повече от 183 дни през всеки 12-месечен период. Местните физически лица са данъчно задължени за доходи от източници в България и от чужбина. Чуждестранните физически лица са данъчно задължени само за доходи от източници в България.

Местни данъци и такси. Определени са в Закона за местните данъци и такси и се внасят в общинския бюджет.

Данък върху добавената стойност. Новият Закон за данък върху добавената стойност (ЗДДС) е в сила 01.01.2007 г., датата на присъединяване на България към ЕС. Ставката на

данъка е 20%, освен за доставки, изрично посочени в закона като облагаеми с нулева ставка. За настаняване в хотел при организирани пътувания, размерът на ставката е 7%.

Освободени доставки са:

- доставки на сгради или на части от тях, които не са нови, включително прилежащите към тях терени, както и учредяването и прехвърлянето на други вещни права върху тях (освен ако доставчикът не избере доставката да е облагаема);
- доставките на земеделска и горска земя (когато не е променено предназначението им в „земя за строеж“);
- доставките с нестопански характер и др.

Следва да се има предвид, че прехвърлянето на право на собственост или други вещни права, както и отдаването под наем на оборудване, машини, съоръжения и постройки, неподвижно закрепени към земята или изградени под повърхността ѝ не е освободена доставка.

Регистрация по ДДС. Регистрацията по ЗДДС е задължителна и по избор.

Задължителна регистрация. Всяко данъчно задължено лице с облагаем оборот 50 000 лв. или повече за период не по-дълъг от последните 12 последователни месеца преди текущия месец е длъжно в 14-дневен срок от изтичането на данъчния период, през който е достигнало този оборот, да подаде заявление за регистрация в съответното териториално поделение на Националната агенция по приходите (НАП).

Регистрация по избор. Всяко данъчно задължено лице, независимо от размера на облагаемия му оборот може да се регистрира по ЗДДС по свое желание.

Право на приспадане на данъчен кредит. Възстановяване на ДДС. Правото на приспадане на данъчен кредит е налице, ако получените стоки и услуги се използват за облагаеми доставки. То възниква, когато подлежащият на приспадане данък стане изискуем от лицето-платец, т.е. в общия случай за данъчния период, в който доставчикът дължи данъка на бюджета, получателят ще има право да приспадне същия като данъчен.

Когато вносителят е упражнил това право, митническите органи допускат вдигане на стоките, без данъкът да е ефективно внесен или обезпечен.

Инвестиционният проект се одобрява от министъра на финансите при наличие на следните обстоятелства:

- срок на изпълнение на инвестиционния проект - до 2 години;
- размер на инвестициите - над 10 млн. лв. за период не по-дълъг от 2 години;
- създаване на повече от 50 нови работни места;
- възможност на лицето да финансира проекта, както и да изгради и поддържа обектите, осигуряващи изпълнението му.

Акциз. Акцизът е косвен данък, който се начислява върху следните стоки:

- спиртни напитки, включително вино и бира;
- тютюневи изделия;
- енергийни продукти и електрическа енергия
- автомобили;
- кафе и екстракти от кафе.

Посочените стоки подлежат на облагане с акциз, освен когато са поставени под режим отложено плащане на акциз:

- при тяхното производство на територията на страната;
- при тяхното въвеждане на територията на страната от територията на друга държава членка;
- при тяхното внасяне на територията на страната.

Внасяне на акцизни стоки означава въвеждането на необщностни акцизни стоки на територията на страната, както и въвеждането на общностни акцизни стоки от трети територии, които са част от митническата територия на ЕС. Когато с въвеждането им на територията на

страната стоките са поставени под митнически режим, внасянето им се смята за осъществено, когато те са допуснати за свободно обръщение.

Задължението за заплащане на акциз възниква от датата на освобождаване на акцизните стоки за потребление.

4.3. РЕД ЗА РЕГИСТРАЦИЯ НА ФИРМА И ДЪЩЕРНИ ФИРМИ НА ЧУЖДИ КОМПАНИИ

От 01.07.2007 г. с влизане в сила на Закона за търговския регистър се променя и оптимизира режима на регистрация на дружества в Република България. Текстът на закона може да бъде видян на уебсайта на Агенцията по вписванията, www.registryagency.bg

В българското законодателство са уредени две основни форми на организация на бизнеса:

- Търговски дружества;
- Кооперации.

Те се различават по правно-организационната си форма и начина на разпределяне на отговорността. В Търговския закон са предвидени изчерпателно следните видове търговски дружества:

- Събирателно дружество (СД);
- Командитно дружество (КД);
- Дружество с ограничена отговорност (ООД), вкл. Еднолично дружество с ограничена отговорност (ЕООД);
- Акционерно дружество (АД);
- Командитно дружество с акции (КДА).

Други възможни, според българското право, форми на организация на бизнеса са:

- Едноличен търговец;
- Клон;
- Търговско представителство;
- Кооперация.

Сред горепосочените организационни форми най-често срещани се в практиката са дружеството с ограничена отговорност и акционерното дружество, при които отговорността на съдружниците, съответно акционерите, за задълженията на дружеството е ограничена.

Дружество със смесено участие (Joint venture). Дружеството със смесено участие (joint venture) е дружество с участие на български и чуждестранни лица. Няма ограничение относно размера на чуждестранното участие.

Дружеството трябва да бъде учредено в някоя от формите на търговски дружества, изчерпателно изброени в Търговския закон:

- Събирателно дружество (СД);
- Командитно дружество (КД);
- Дружество с ограничена отговорност (ООД), вкл. Еднолично дружество с ограничена отговорност (ЕООД);
- Акционерно дружество (АД);
- Командитно дружество с акции (КДА).

След вписването в Търговския регистър към съда по регистрацията му дружеството се счита за местно юридическо лице и дейността му се подчинява на разпоредбите на българското законодателство. Няма пречка съвместно дружество да се образува от няколко чуждестранни лица и без българско участие - след регистрацията му по българското право то ще се ползва от всички права, признати от закона на местните дружества.

Клон. Чл. 7 от Закона за насърчване на инвестициите предвижда, че чуждестранно лице или дружество, което не е юридическо лице, може да открива клонове в страната, ако е регистрирано с право да извършва търговска дейност според националния си закон. Клонът се вписва в търговския регистър при съда, в чийто район се намира седалището му.

Клонът не е юридическо лице, отделно от компанията, която го е открила, той е част от нея, но има различно седалище. Въпреки това клонът води търговски книги като самостоятелен търговец, а клоновете на чуждестранните лица са длъжни да съставят и баланс в края на годината.

Търговско представителство. Чуждестранни лица, които имат право да извършват търговска дейност по националното си законодателство, могат да откриват в страната търговски представителства, които трябва да бъдат регистрирани в Българската търговско-промишлена палата (БТПП). Тези представителства не са юридически лица и не могат да извършват стопанска дейност. Чуждестранното лице може да сключва сделки с местни лица единствено за нуждите на регистрирано от него представителство като за тях се прилагат разпоредбите на българското право.

Други регистрации. Както българските, така и чуждестранните предприемачи са длъжни да регистрират икономическата си дейност, осъществявана в някоя от изброените по-горе правно-организационни форми:

- в съответното поделение на Агенцията по вписванията - за издаване на единен идентификационен код (БУЛСТАТ номер);
- в Националната агенция за приходите - при наемане на служители по трудов договор;
- в съответното поделение на митническата администрация, в предвидените от закона случаи.

От 01.07.2007 г. с влизане в сила на Закона за търговския регистър се променя и оптимизира режима на регистрация на дружества в България. Текстът на закона е на уебсайта на Агенцията по вписванията www.registryagency.bg, в подменю "За агенцията - Нормативна база".

4.4. РЕПАТРИРАНЕ НА ПЕЧАЛБА И КАПИТАЛИ

Българското законодателство установява либерален режим за репатриране на печалбата, след заплащане на дължимите данъци, и на капитали. Чуждестранните инвеститори могат свободно да закупуват валута и да я трансферират в чужбина. Със същото право се ползват и чуждестранни граждани, които работят в България, за трудовите си възнаграждения, както и чуждестранни граждани, получили разрешение за продължително пребиваване и регистрирани като еднолични търговци, членове на кооперации или неограничено отговорни съдружници, след представяне на документ за платени такси.

Кредитни институции са банките и дружествата за електронни пари.

Местните банки могат да продават твърда валута на физически или юридически лица без никакви ограничения. С присъединяването на Република България към ЕС влезе в сила и Законът за кредитните институции, който урежда условията и реда за лицензирането, осъществяването на дейността, надзора и прекратяването на кредитните институции.

Националната валута е българският лев и се обозначава BGN.

Всеки чужденец или българин може да отвори и притежава неограничен брой банкови сметки, във всякакъв вид валута, във всяка банка в България. Няма никакви ограничения при износ на печалба, капитал, хонорари и лихви. Чуждестранният обменен режим се основава на принципа за свободно действие, прехвърляне и разплащане. Трансферите се извършват в съответствие с Валутния закон и с Наредба № 10 от 16.12.2003г. за износа и вноса на левове и чуждестранна валута в наличност, благородни метали, скъпоценни камъни и изделия.

Местни и чуждестранни физически лица могат да изнасят и внасят парични средства на стойност 10 000 евро или повече или тяхната равностойност в левове или друга валута след деклариране пред митническите органи.

При износ на парични средства над 25 000 лв. или тяхната равностойност в чуждестранна валута митническите органи допускат изнасянето на паричните средства след представяне на удостоверение от съответната териториална дирекция на Националната агенция за приходите, че лицето няма просрочени задължения.

Чужденците имат право да изнесат толкова над допустимото от българския закон, колкото са декларирали, при влизането си в страната.

4.5. НЕОБХОДИМИ ДОКУМЕНТИ ЗА СТРОИТЕЛСТВО НА СГРАДИ

За терени в регулация:

- Заявление за издаване на скица на недвижим имот и виза.
- Издаване на виза с показване начин на застрояване.
- След изготвянето на инвестиционния проект се пуска заявление за съгласуване и одобряване на инвестиционния проект.
- Заявление за съгласуване и одобряване на инвестиционни проекти и издаване на разрешение на строеж.
- Изменение на одобрените инвестиционни проекти по време на строителството.
- Издаване на разрешение за строеж - заявление за издаване на разрешение за строеж.

За терени извън регулация:

- Издаване на скица от общинска поземлена комисия.
- Заявление до главния архитект на общината за издаване на разрешително за строителство в земеделски земи.
- Издаване на виза с показване начин на застрояване.
- След изготвянето на инвестиционния проект се пуска заявление за съгласуване и одобряване на инвестиционен проект.
- Заявление за съгласуване и одобряване на инвестиционни проекти и издаване на разрешение на строеж.
- Изменение на одобрените инвестиционни проекти по време на строителството.
- Издаване на разрешение за строеж - заявление за издаване на разрешение за строеж.

5. СТАТИСТИЧЕСКА ИНФОРМАЦИЯ

Макроикономически показатели на Република България	2002	2003	2004	2005	2006
Брутна добавена стойност (млн. лв.)	28 107	29 604	32 437	35 220	39 972
Брутна добавена стойност (годишен реален темп на изменение, %)	5.4	4.2	4.8	5.3	6.0
Брутен вътрешен продукт (млн. лв.)	32 402	34 628	38 823	42 797	49 091
Брутен вътрешен продукт (годишен реален темп на изменение, %)	4.5	5.0	6.6	6.2	6.1
БВП дефлатор (изменение, %)	3.3	1.8	5.1	3.8	8.1
Индекс на потребителските цени (изменение спрямо предходен период, %)	3.8	5.6	4.0	6.5	6.5
Безработица (%)	16.3	13.5	12.2	10.7	9.1
Средна месечна работна заплата (лв.)	258	273	292	324	355
БВП на глава от населението (лв.)	4 118	4 426	4 989	5 529	6 376
Лихвени проценти в Република България					
Основен лихвен процент	3.96	2.68	2.61	2.04	2.69
Дългосрочен лихвен процент за оценка степента на сближаване	-	6.45	5.36	3.87	4.18
Междубанков паричен пазар	2.39	1.94	1.97	2.06	2.88
Депозити овърнайт	0.50	0.56	0.58	0.64	0.63
Срочни депозити	2.99	3.12	3.16	3.25	3.47
Краткосрочни кредити	9.18	8.56	8.94	8.67	8.82
Дългосрочни кредити	14.25	13.46	12.74	10.92	9.65
Доходност по дългосрочни правителствени облигации	6.91	5.66	4.55	3.32	3.89

Източник: Българска народна банка, Дирекция "Статистика", юни 2007г.

Брутен външен дълг на Република България (млн. евро)	2002	2003	2004	2005	2006
Брутен външен дълг	10 768.9	10 640.6	12 658.5	15 089.6	19 669.9
Публичен и публичногарантиран външен дълг	7 960.6	7 047.9	6 585.2	5 163.6	4 500.6
Частен негарантиран външен дълг	2 808.3	3 592.7	6 073.2	9 925.9	15 169.3
Нетен външен дълг	3 872.8	3 437.3	3 150.6	4 497.1	5 970.5
Брутен външен дълг (% от износ на СНФУ)	126.1	112.5	111.6	115.7	123.9
Краткосрочен дълг/брутен външен дълг (%)	14.1	14.3	19.3	24.9	30.6
Платежен баланс на Република България (млн. евро)					
Текуща сметка	-402.5	-972.3	-1 306.9	-2 621.9	-3 977.9
Търговско салдо	-1 878.0	-2 425.6	-2 953.5	-4 409.7	-5 390.1
Износ FOB (% промяна спрямо същия период на предх. година)	6.1	10.0	19.7	18.6	26.6
Внос FOB (% промяна спрямо същия период на предх. година)	6.0	14.5	20.3	26.9	25.2
Преки инвестиции в България	980.0	1 850.5	2 735.9	3 103.3	4 104.5
Други индикатори за Република България					
Валутен курс на лева за 1 евро	Паричен съвет: фиксиран курс на 1.95583 лв. за 1 евро				
Валутен курс на лева за 1 щ.д.	1.88	1.55	1.44	1.66	1.49
Реален ефективен валутен курс (индекс юни '97 = 100)	131.4	140.1	141.9	141.8	149.3

Източник: Българска народна банка, Дирекция "Статистика", юни 2007г.

Размер на преките чуждестранни инвестиции в Република България, по икономически отрасъл (млн. евро)							
Отрасъл	1999г.	2000г.	2001г.	2002г.	2003г.	2004г.	2005г.
Общо	2173.8	2900.9	3323.6	3902.3	4946.2	6768.7	9674.3
Добивна промишленост	29.5	25.4	33.3	27.6	51.3	65.7	90.1
Други дейности, обслужващи обществото и личността	9.5	16.3	22.6	39.4	55.1	54.0	71.5
Здравеопазване и социални дейности	1.4	0.7	0.7	0.9	0.7	1.5	1.4
Образование	0.2	0.3	0.8	0.5	0.2	0.7	0.0
Операции с недвижими имоти, наемодателна дейност и бизнесуслуги	104.8	202.4	196.5	251.1	416.2	531.4	928.6
Преработваща промишленост	1049.7	1227.4	1454.7	1481.9	1754.0	1900.2	1242.2
Производство и разпределение на електрическа и топлинна енергия, газообразни горива и вода	162.4	67.7	71.0	133.5	73.7	47.3	20.5
Рибно стопанство	0.7	1.0	0.2	0.3	0.3	2.9	2.8
Селско, ловно и горско стопанство	5.3	16.6	16.6	17.2	40.7	46.3	58.3
Строителство	41.8	78.7	82.9	104.3	75.9	164.2	368.1
Транспорт, складиране и съобщения	261.8	215.4	264.3	469.0	569.7	1207.5	2260.4
Търговия, ремонт и техническо обслужване на автомобили и мотоциклети, на лични вещи и стоки за домакинството	216.1	435.0	582.9	633.6	871.5	1203.8	998.9
Финансово посредничество	212.6	530.6	508.1	662.2	925.5	1351.6	3376.8
Хотели и ресторанти	32.1	57.3	62.6	78.2	84.9	108.3	110.1
Некласифицирани	46.0	26.1	26.4	2.6	26.5	83.4	144.7

Източник: Българска народна банка, Дирекция "Статистика", юни 2007г.

ИЗТОЧНИЦИ НА ДЕЛОВА ИНФОРМАЦИЯ

Министерски съвет
1194 София, бул. "Дондуков" №1
тел.: +359 2 940 27 70, факс: +359 2 980 20 56
www.government.bg

Министерство на финансите
1000 София, ул. "Г. С. Раковски" 102
тел. центр. +359 2 985 91
www.minfin.government.bg

Министерство на регионалното развитие и
благостройството
1202 София, ул. "Кирил и Методий" № 17 - 19
тел. центр. +359 2 940 59, факс: +359 2 987 25 17
www.mrrb.government.bg

Министерство на икономиката и енергетиката
1000 София, ул. "Славянска" 8
тел. центр. +359 2 940 71, факс: +359 2 987 21 90;
981 99 70
www.mee.government.bg

Министерство на земеделието и продоволствието
1040 София, бул. "Христо Ботев" 55
тел. центр. +359 2 985 11 199
www.mzgar.government.bg

Българска народна банка
1000 София, пл. "Княз Александър Батенберг" №1
тел. центр. +359 2 914 59, факс: +359 2 980 24 25;
980 64 93
www.bnb.bg

Агенция за приватизация
1000 София, ул. "Аксаков" № 29
тел. +359 2 980 98 27
www.priv.government.bg

Агенция за малки и средни предприятия
1000 София, пл. "Света Неделя" № 1
тел. +359 2 980 50 69 факс +359 2 980 58 69
www.sme.government.bg

Българска агенция за инвестиции
1000 София, ул. "Аксаков" № 31
тел. +359 2 985 55 00, факс +359 2 980 13 20
www.investbg.government.bg

Агенция по вписванията
1527 София, ул. "П. Волов" № 2
тел. +359 2 9486 181, факс: +359 2 9486 194
Служба по вписванията - Варна тел. +359 52 603 329
www.registryagency.bg

Национален статистически институт
1038 София, ул. "П. Волов" № 2
тел. +359 2 985 77 29, факс +359 2 985 77 99
www.nsi.bg

Област с административен център Варна
Център на Североизточен район на планиране
9000 Варна, ул. "Преслав" № 26
тел. +359 52 688 222, факс: +359 52 632 365
www.vn.government.bg

Община Варна
9000 Варна, бул. "Осми приморски полк" № 43
тел. +359 52 600 616, факс + 359 52 605 757
www.varna.bg

Община Аксаково
9154 Аксаково, ул. "Г. Петлешев" № 58 б
тел. +359 5113 20 40, факс: +359 5113 32 93
www.aksakovo.info

Община Белослав
9178 Белослав, ул. "Цар Симеон Велики" № 23
тел. +359 5112 25 80, факс: +359 5112 22 14

Стопанска камара - Варна
9000 Варна, бул. "Съборни" 22
тел. +359 52 622 304; 622 340, факс +359 52 601 624
www.bia-bg.com

Варненска търговско-индустриална камара
9002 Варна, бул. "Приморски" 135
тел. +359 52 612 173, факс +359 52 612 146
www.vcci.bg

Българска морска камара – Варна
9000 Варна, пл. "Славейков" № 5
тел./факс: +359 52 633 400
www.bcs.buldata.com

Варненска туристическа камара
9000 Варна, ул. "Райко Жинзифов" 52, ет. 3, ап. 6
тел./факс: +359 52 612 811; 612 809
www.vct-bg.org

Societe Generale Експресбанк – Централно управление
Варна
9000 Варна, бул. "Вл. Варненчик" № 92
тел. +359 52 686 100, факс +359 52 601 681
www.sgexpressbank.bg

Търговска банка "Алианц България" - Клон Владислав
9000 Варна, бул. "Вл. Варненчик" № 106
тел. +359 52 689 362, факс +359 52 689 369
www.bank.allianz.bg

Райфайзенбанк – офис Варна
9000 Варна, ул. "Цар Симеон I" № 32
тел. +359 52 688 028; 688 023, факс +359 52 633 007
www.raiffeisen.bg

**РЕГИОНАЛНА АГЕНЦИЯ ЗА ПРЕДПРИЕМАЧЕСТВО И ИНОВАЦИИ – ВАРНА
ВИСОКОТЕХНОЛОГИЧЕН БИЗНЕС ИНКУБАТОР**

кв. „Аспарухово“, местност „Малка Чайка“,

п.к. 87, Варна 9003, България

тел.: +359 52 383700, факс: +359 52 383701

e-mail: office@htbi-varna.org

www.htbi-varna.org; www.nebg-ris.net

www.rosio-varna.net